

Prečišćeni tekst Zakona o strancima obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o strancima ("Službeni list Crne Gore", br. 056/14 od 24.12.2014),
2. Zakon o izmjeni Zakona o strancima ("Službeni list Crne Gore", br. 028/15 od 03.06.2015),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("Službeni list Crne Gore", br. 016/16 od 08.03.2016), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O STRANCIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 056/14 od 24.12.2014, 028/15 od 03.06.2015, 016/16 od 08.03.2016)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori.

Poštovanje propisa

Član 2

Stranac je dužan da za vrijeme kretanja, boravka i rada u Crnoj Gori poštuje propise koji važe u Crnoj Gori i odluke državnih organa.

Stranac je državljanin druge države ili lice bez državljanstva.

Lice bez državljanstva je stranac koga nijedna država u skladu sa svojim zakonodavstvom ne smatra svojim državljaninom.

Pravo na zaštitu ličnih podataka

Član 3

Stranac ima pravo na zaštitu podataka o ličnosti koji se o njemu obrađuju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Izuzeci

Član 4

Ovaj zakon ne primjenjuje se na stranca koji po međunarodnom pravu uživa privilegije i imunitete, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Na lica bez državljanstva primjenjuju se odredbe potvrđenih i objavljenih međunarodnih ugovora i opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava, ako je to za njih povoljnije.

Primjena pravila upravnog postupka

Član 5

U postupku odlučivanja o pravima i obavezama stranca primjenjuje se zakon kojim se uređuje upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) strana putna isprava je pasoš, porodični pasoš, zajednički pasoš, diplomatski pasoš, službeni pasoš, pomorska knjižica, brodarska knjižica i druga putna isprava priznata u skladu sa međunarodnim ugovorima, na osnovu koje se može utvrditi identitet njenog imaoča, koja je izdata u skladu sa propisima o izdavanju putnih isprava druge države;
- 2) država porijekla je država koja je strancu izdala stranu putnu ispravu sa kojom je stranac ušao u Crnu Goru;
- 3) prevoznik je privredno društvo ili preduzetnik koji je registrovan za obavljanje djelatnosti prevoza putnika na kopnu, moru, jezerima, rijekama i u vazduhu;
- 4) poslodavac je domaće ili strano pravno lice, odnosno dio stranog društva sa sjedištem ili fizičko lice sa prebivalištem u Crnoj Gori kod kojeg stranac radi;
- 5) strano privredno društvo je pravno lice ili preduzetnik koji obavlja privrednu ili drugu djelatnost i ima sjedište van Crne Gore;
- 6) davalac smještaja je privredno društvo, pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje obavlja turističku i ugostiteljsku djelatnost, odnosno pruža turističke i ugostiteljske usluge, u skladu sa zakonom kojim se uređuje turizam, kao i drugo privredno društvo, preduzetnik i lice koje za naknadu prima lica na smještaj, odnosno organizuje smještaj za svoje zaposlene ili članove, uključujući i smještaj u objektu zatvorenog tipa.

II. ULAZAK I IZLAZAK STRANCA

Kontrola na graničnom prelazu

Član 8

Stranac je dužan da se prilikom ulaska u Crnu Goru i izlaska iz Crne Gore podvrgne graničnoj provjeri, u skladu sa zakonom kojim se uređuje granična kontrola.

Ulazak u Crnu Goru podrazumijeva prelazak državne granice, odnosno graničnog prelaza na kojem se obavljaju granične provjere.

Zabrana ulaska

Član 9

Strancu se neće dozvoliti ulazak u Crnu Goru, ako:

- 1) upotrijebi tuđu, nevažeću, odnosno lažnu putnu ili drugu ispravu;
- 2) ne ispunjava uslove iz člana 11 ovog zakona;
- 3) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja;
- 4) je u tranzitu preko teritorije Crne Gore, a ne ispunjava uslove za ulazak u treću državu;
- 5) je na snazi zaštitna mjera udaljenja, mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje, zaštitna mjera protjerivanje stranca sa teritorije Crne Gore ili mu je otkazan boravak;
- 6) nema dovoljno sredstava za izdržavanje za vrijeme boravka u Crnoj Gori i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu.

Zabranu ulaska iz stava 1 ovog člana, strancu usmeno saopštava organ uprave nadležan za policijske poslove (u daljem tekstu: policija).

O zabrani ulaska stranca u Crnu Goru policija vodi evidenciju.

Zabrana izlaska

Član 10

Strancu se neće dozvoliti izlazak iz Crne Gore, ako:

- 1) upotrijebi tuđu, nevažeću, odnosno lažnu putnu ili drugu ispravu;
- 2) postoji osnovana sumnja da namjerava da izbjegne krivično, odnosno prekršajno gonjenje, izdržavanje kazne, izvršenje pravosnažne sudske odluke, odnosno naredbe suda ili izvršne odluke drugog nadležnog organa;
- 3) ne ispunjava uslove za ulazak u državu u koju namjerava da putuje;
- 4) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

O zabrani izlaska iz stava 1 ovog člana, policija donosi rješenje, a zabranu izlaska unosi u stranu putnu ispravu. Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, može se izjaviti žalba organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Strancu će se dozvoliti izlazak iz Crne Gore kad prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana.

Način unošenja zabrane iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Ulazak, kretanje i boravak

Član 11

Stranac može ulaziti, kretati se i boraviti u Crnoj Gori sa važećom stranom putnom ispravom u koju je unesena viza ili važećom stranom putnom ispravom uz koju ima dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad, odnosno dozvolu za stalni boravak, ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano.

Stranac koga je Crna Gora obavezna da prihvati na osnovu međunarodnog ugovora, kad to zahtijevaju humanitarni razlozi, razlozi zaštite javnog poretka ili javnog zdravlja, može ulaziti u Crnu Goru bez važeće strane putne isprave.

Državljanima određenih država mogu da ulaze u Crnu Goru i sa važećom ličnom kartom koju je izdao nadležni organ druge države, odnosno drugom ispravom na osnovu koje se može utvrditi njihov identitet i državljanstvo, u skladu sa međunarodnim ugovorom ili propisom o viznom režimu iz člana 16 stav 2 ovog zakona.

Zadržavanje stranca u tranzitnom prostoru aerodroma i sidrištu luke ili pristaništu, u smislu ovog zakona, ne smatra se ulaskom u Crnu Goru.

Ograničenje ili zabrana kretanja

Član 12

Strancu će se ograničiti ili zabraniti kretanje na određenom području u Crnoj Gori ako to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja, u skladu sa zakonom.

Ulazak stranca sa više državljanstava

Član 13

Stranac koji ima više državljanstava smatra se državljaninom države koja mu je izdala stranu putnu ispravu sa kojom je ušao u Crnu Goru.

Stranac iz stava 1 ovog člana, dužan je da za vrijeme boravka u Crnoj Gori koristi stranu putnu ispravu sa kojom je ušao u Crnu Goru.

Ulazak i izlazak na osnovu zajedničke putne isprave

Član 14

Stranac koji je upisan u stranu putnu ispravu drugog lica može ulaziti i izlaziti iz Crne Gore samo sa licem u čiju je stranu putnu ispravu upisan.

Stranci koji imaju zajednički pasoš ili drugu zajedničku stranu putnu ispravu mogu ulaziti i izlaziti iz Crne Gore samo zajedno.

Stranci koji su upisani u putnu ispravu iz stava 2 ovog člana, moraju imati i drugu ispravu sa fotografijom, na osnovu koje se može utvrditi njihov identitet.

Vođa grupe mora imati sopstveni pasoš.

Obaveze prevoznika

Član 15

Prevoznik može dovesti stranca na granični prelaz ili na teritoriju Crne Gore ako stranac ispunjava uslove iz člana 11 ovog zakona.

Ako strancu nije dozvoljen ulazak u Crnu Goru, prevoznik koji ga je dovezao dužan je da ga o svom trošku odveze sa graničnog prelaza ili iz Crne Gore, a ukoliko to nije moguće, prevoznik je dužan da o svom trošku pronade drugi način prevoza ili ako drugi način prevoza nije moguć, dužan je da preuzme troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka stranca.

Odredba stava 2 ovog člana, odnosi se i na prevoznika koji je dovezao stranca koji je u tranzitu preko teritorije Crne Gore, ako je odbio da preveze stranca u državu u koju stranac namjerava da putuje ili je strancu zabranjen ulazak u tu državu.

Organizator turističkih ili poslovnih putovanja snosi troškove prinudnog udaljenja iz Crne Gore stranca kome pruža svoje usluge, uključujući i troškove boravka u prihvatilištu za strance, ako je stranac prinudno udaljen u skladu sa ovim zakonom, a te troškove ne može sam da naknadi.

Obavezu iz stava 4 ovog člana, ima i fizičko ili pravno lice na čiji poziv je strancu izdata viza ili odobren ulazak u Crnu Goru, ako te troškove ne može da naknadi organizator turističkih ili poslovnih putovanja, odnosno stranac.

III. VIZE

Vize i vizni režim

Član 16

Viza je odobrenje koje strancu omogućava ulazak, boravak i tranzit preko teritorije Crne Gore.

Vizni režim, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Ulazak bez vize

Član 17

Državljanima određenih država mogu da ulaze u Crnu Goru bez vize, u skladu sa međunarodnim ugovorom ili propisom o viznom režimu iz člana 16 stav 2 ovog zakona.

Vrste viza

Član 18

Viza, u smislu ovog zakona, je aerodromsko-tranzitna viza (viza A), tranzitna viza (viza B), viza za kratki boravak (viza C) i viza za duži boravak (viza D).

Aerodromsko-tranzitna viza (viza A)

Član 19

Aerodromsko-tranzitna viza (viza A) izdaje se strancu za jedan ili više prelazaka kroz međunarodni tranzitni prostor aerodroma za vrijeme prekida putovanja ili transfera između dvije faze međunarodnog leta, bez ulaska na teritoriju Crne Gore.

Strancu koji za vrijeme međupristajanja na aerodromu u Crnoj Gori ne napušta avion ili međunarodni tranzitni prostor aerodroma nije potrebna viza.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, Vlada može odrediti da je državljanima određenih država potrebna aerodromsko-tranzitna viza, ako to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka.

Aerodromsko-tranzitna viza izdaje se sa rokom važenja do tri mjeseca.

Tranzitna viza (viza B)

Član 20

Tranzitna viza (viza B) izdaje se strancu za jedno ili više putovanja preko teritorije Crne Gore.

Viza iz stava 1 ovog člana, izdaje se sa rokom važenja do šest mjeseci.

Na osnovu tranzitne vize (viza B) stranac može da boravi u Crnoj Gori najduže pet dana.

Tranzitna viza (viza B) može se izdati strancu koji ima ulaznu vizu države u koju putuje ili preko čije teritorije nastavlja putovanje, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Tranzitna viza (viza B) može se izdati i unijeti u zajednički pasoš grupi putnika koja je formirana prije nego što je donesena odluka o putovanju, a koji zajedno prelaze preko teritorije Crne Gore.

Viza iz stava 5 ovog člana, može se izdati grupi od najmanje pet, a najviše 50 lica, pri čemu je lice koje vodi grupu obavezno da posjeduje sopstveni pasoš i, kad je to potrebno, vizu.

Viza za kratki boravak (viza C)

Član 21

Viza za kratki boravak (viza C) izdaje se za turistička ili druga putovanja, za jedan ili više ulazaka u Crnu Goru i za neprekidni boravak, odnosno ukupno trajanje uzastopnih boravaka koji ne može biti duži od 90 dana u vremenskom periodu od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska.

Viza za kratki boravak (viza C) za više ulazaka izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, viza za kratki boravak (viza C) za više ulazaka može se izdati i sa dužim rokom važenja, ali ne dužim od tri godine, o čemu odlučuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Viza za kratki boravak (viza C) može se izdati grupi putnika koja je formirana prije nego što je donesena odluka o putovanju, ukoliko članovi te grupe zajedno ulaze na teritoriju Crne Gore, borave u njoj i napuštaju teritoriju kao grupa. Rok važenja ove vize ne može biti duži od 30 dana.

Viza iz stava 4 ovog člana unosi se u zajednički pasoš i može se izdati grupi od najmanje pet, a najviše 50 lica, pri čemu je lice koje vodi grupu obavezno da posjeduje sopstveni pasoš i, kad je to potrebno, vizu.

Bliže uslove za izdavanje vize iz st. 2 i 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Viza za duži boravak (viza D)

Član 22

Viza za duži boravak (viza D) izdaje se strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori duže od 90 dana, radi obavljanja poslovnih aktivnosti ili rada, ali ne duže od 180 dana u vremenskom periodu od jedne godine, računajući od dana prvog ulaska.

Viza za duži boravak (viza D) izdaje se za jedan ili više ulazaka u Crnu Goru.

Bliže uslove za izdavanje vize iz stava 1 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Ograničenja u vezi roka važenja

Član 23

Prilikom izdavanja vize vrijeme važenja strane putne isprave u koju se unosi viza mora biti najmanje tri mjeseca duže od roka važenja vize.

Izuzetno, ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obaveze Crne Gore, u stranu putnu ispravu može se unijeti viza koja važi najduže do isteka vremena važenja strane putne isprave kad je obezbijeđen povratak stranca u državu iz koje je došao ili u treću državu.

Nadležnost za izdavanje vize

Član 24

Stranac je dužan da pribavi vizu prije ulaska u Crnu Goru.

Vizu izdaje diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Zahtjev za izdavanje vize stranac podnosi lično, na propisanom obrascu.

Prije izdavanja vize iz čl. 19, 20 i 21 ovog zakona, kao i vize za duži boravak (Viza D) radi obavljanja poslovnih aktivnosti iz člana 22 ovog zakona, diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore dužno je da pribavi saglasnost policije.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, tranzitna viza (viza B) i viza za kratki boravak (viza C) za jedan ulazak, može se izdati nosiocu diplomatskog ili službenog pasoša ili strancu koji dolazi na poziv državnog organa Crne Gore, bez prethodne saglasnosti policije, uz obavezu diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore da, bez odlaganja, obavijesti policiju i organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Prije izdavanja vize za duži boravak (Viza D) radi rada iz člana 22 ovog zakona, diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore dužno je da pribavi saglasnost Ministarstva.

Izuzetno, ako to zahtijevaju humanitarni, lični ili profesionalni razlozi, policija na graničnom prelazu može izdati:

- 1) vizu za kratki boravak (viza C) za jedan ulazak i boravak do 15 dana;
- 2) tranzitnu vizu (viza B) za jedan tranzit preko teritorije Crne Gore do pet dana;
- 3) tranzitnu vizu (viza B) pomorcu ili grupi pomoraca.

Način izdavanja vize

Član 25

Viza se izdaje unošenjem obrasca vize u važeću stranu putnu ispravu.

Izuzetno, kad to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obaveze Crne Gore, viza se može unijeti na obrascu za unošenje vize, ako u stranoj putnoj ispravi nema mjesta za unošenje vize ili ako strana putna isprava nije važeća.

Bliži način izdavanja vize, obrazac zahtjeva za izdavanje vize, obrazac vize, obrazac za unošenje vize, kao i način unošenja vize u stranu putnu ispravu, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Zastupanje

Član 26

U državama u kojima Crna Gora nema diplomatsko-konzularno predstavništvo, diplomatsko-konzularno predstavništvo druge države može zastupati Crnu Goru u postupku izdavanja viza, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

Produženje roka važenja vize za kratki boravak (viza C)

Član 27

Rok važenja vize za kratki boravak (viza C) ne može se produžavati, osim ako to zahtijevaju humanitarni i profesionalni razlozi, razlozi lične prirode ili viša sila.

Produženje roka važenja vize iz stava 1 ovog člana, strancu se može odobriti ukoliko priloži odgovarajuću medicinsku, službenu i drugu dokumentaciju kojom se dokazuje postojanje razloga za produženje vize.

Zahtjev za produženje roka važenja vize iz stava 1 ovog člana, podnosi se policiji u mjestu boravka stranca, prije isteka roka važenja vize, na propisanom obrascu.

O zahtjevu iz stava 3 ovog člana odlučuje policija, o čemu obavještava podnosioca zahtjeva.

Do donošenja odluke po zahtjevu iz stava 3 ovog člana, stranac može boraviti u Crnoj Gori.

Policija je dužna da organu državne uprave nadležnom za vanjske poslove dostavi obavještenje o produženju roka važenja vize, koje sadrži: ime i prezime stranca, datum, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, vrstu i broj strane putne isprave, broj ranije izdate vize, razloge za produženje roka važenja vize, broj, mjesto i datum produženja roka važenja vize.

Obrazac zahtjeva iz stava 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Razlozi zbog kojih se viza neće izdati

Član 28

Viza se neće izdati strancu, ako:

- 1) postoje razlozi iz člana 9 ovog zakona;
- 2) se lično ne odazove na poziv diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore;
- 3) ne priloži potrebnu dokumentaciju kojom dokazuje svrhu i uslove za izdavanje vize u skladu sa ovim zakonom;
- 4) ne priloži dokaz o zdravstvenom i putnom osiguranju;
- 5) je boravio u Crnoj Gori 90 dana, a nije proteklo 180 dana od dana prvog ulaska.

Strancu se usmeno saopštavaju razlozi zbog kojih mu viza nije izdata.

Izuzetno, u slučajevima iz stava 1 ovog člana, strancu se može izdati viza, odnosno odobriti ulazak u Crnu Goru ako to nalažu humanitarni razlozi, interesi Crne Gore ili međunarodno prihvaćene obaveze. U ovim slučajevima strancu se može odrediti ulazak samo na određenom graničnom prelazu.

Skraćivanje roka važenja vize

Član 29

Prilikom vršenja graničnih provjera na ulasku u Crnu Goru, policija na graničnom prelazu može skratiti rok važenja vize, ako:

- 1) utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za izdržavanje;
- 2) je rok važenja vize duži od vremena važenja strane putne isprave;
- 3) bi stranac prekoračio rok od 90 dana boravka u vremenskom periodu od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska.

Način skraćivanja roka važenja vize, kao i bliže uslove u pogledu visine potrebnih sredstava za izdržavanje tokom boravka u Crnoj Gori propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Unošenje ispravke u vizu

Član 30

Policija može prilikom vršenja kontrole prelaska državne granice ispravljati podatke koji su greškom uneseni u vizu izdatu u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Crne Gore.

Bliži način ispravljanja podataka iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Poništavanje vize

Član 31

Diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore, odnosno policija poništiće izdatu vizu ako naknadno utvrdi da postoji neki od razloga iz člana 9 ovog zakona.

Poništavanje izdate vize unosi se u stranu putnu ispravu.

Bliži način poništavanja izdatih viza propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

IV. BORAVAK STRANCA

Član 32

Boravak stranca u Crnoj Gori, u smislu ovog zakona, je:

- 1) boravak do 90 dana;
- 2) privremeni boravak;
- 3) stalni boravak.

1. Boravak do 90 dana

Pravo na boravak do 90 dana

Član 33

Stranac može boraviti u Crnoj Gori do 90 dana na osnovu vize za kratki boravak (viza C) ili bez vize, u skladu sa propisom o viznom režimu iz člana 16 stav 2 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, stranac može boraviti u Crnoj Gori najduže 90 dana u vremenskom periodu od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska, ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Stranac koji je boravio u Crnoj Gori 90 dana, u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, može ponovo ući i boraviti u Crnoj Gori nakon isteka vremenskog perioda od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska.

Razlozi za otkaz boravka do 90 dana

Član 34

Boravak do 90 dana može se otkazati strancu, ako:

- 1) ne ispunjava uslove za ulazak i boravak u Crnoj Gori propisane ovim zakonom;
- 2) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti i javnog poretka;
- 3) istekom roka na koji mu je viza izdata, odnosno istekom roka iz člana 33 stav 2 ovog zakona;
- 4) ako je vraćen u Crnu Goru na osnovu međunarodnog ugovora zbog nezakonitog boravka (readmisija);
- 5) postoji osnovana sumnja da boravak ne koristi u svrhu radi koje mu je odobren.

Odlučivanje o otkazu boravka do 90 dana

Član 35

O otkazu boravka iz člana 34 ovog zakona rješenje donosi policija i otkaz boravka unosi u stranu putnu ispravu.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana, određuje se rok u kojem stranac mora napustiti teritoriju Crne Gore, a može se izreći i zabrana ulaska u Crnu Goru.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 2 ovog člana, može se izreći na period do jedne godine i računa se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Način unosa otkaza boravka iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Otkaz boravka na osnovu vize za duži boravak (viza D)

Član 36

Određbe čl. 34 i 35 ovog zakona, shodno se primjenjuju na otkaz boravka stranca na osnovu izdate vize za duži boravak (viza D).

2. Privremeni boravak

2.1. Zajedničke odredbe

Svrha privremenog boravka

Član 37

Privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori duže od 90 dana, radi:

- 1) spajanja porodice;
- 2) školovanja;
- 3) učešća u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih;
- 4) specijalizacije, stručnog osposobljavanja i praktične obuke;
- 5) naučnoistraživačkog rada;
- 6) liječenja;
- 7) humanitarnih razloga;
- 8) korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju posjeduje u Crnoj Gori;
- 9) obavljanja vjerske službe;
- 10) rada;
- 11) drugih opravdanih razloga, u skladu sa zakonom ili međunarodnim ugovorom.

Dozvola za privremeni boravak

Član 38

U slučajevima iz člana 37 stav 1 tač. 1 do 9 i tačka 11 ovog zakona, izdaje se dozvola za privremeni boravak.

Stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak može da boravi u Crnoj Gori u skladu sa svrhom zbog koje mu je privremeni boravak odobren.

Dozvola za privremeni boravak i rad

Član 39

U slučaju iz člana 37 stav 1 tačka 10 ovog zakona, izdaje se dozvola za privremeni boravak i rad.

Rad stranca, u smislu stava 1 ovog člana, obuhvata zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje i rad upućenog radnika.

Izuzetno, stranac može da boravi i radi u Crnoj Gori na osnovu potvrde o prijavi rada izdate u skladu sa ovim zakonom.

Obrasci dozvola

Član 40

Dozvole iz čl. 38 i 39 ovog zakona su javne isprave kojima stranac dokazuje da mu je odobren privremeni boravak, odnosno privremeni boravak i rad.

Dozvole iz stava 1 ovog člana, izdaju se na propisanom obrascu koji sadrži: Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora", naziv dozvole, zaštitne elemente i rubrike za unos ličnih i drugih podataka.

Podaci iz stava 2 ovog člana su: prezime, ime, jedinstveni matični broj stranca, pol, državljanstvo, dan, mjesec i godina rođenja, broj dozvole, datum izdavanja, datum do kojeg važi, fotografija, potpis, naziv organa koji je izdao dozvolu, pravni osnov za izdavanje dozvole i mašinski čitljiv zapis.

Pored podataka iz stava 3 ovog člana, dozvola za privremeni boravak i rad sadrži i sljedeće podatke: zanimanje, naziv, odnosno ime i prezime i sjedište, odnosno adresu i poreski identifikacioni broj poslodavca.

Unos podataka iz st. 3 i 4 ovog člana u obrasce dozvola vrši Ministarstvo.

Podatke koje sadrži mašinski čitljiv zapis utvrđuje Ministarstvo, u skladu sa preporukama ICAO Dos 9303.

Obrazac dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad, propisuje Ministarstvo, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.

Nadležnost za izradu obrazaca

Član 41

Obrazac dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad izrađuje Ministarstvo.

Izradu obrazaca dozvola iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može povjeriti pravnom licu, u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, ugovorom se uređuje pravo Ministarstva da pregleda i kontroliše dokumenta koja se odnose na postupak izrade, skladištenja i isporuke obrazaca dozvola.

Uslovi za izdavanje dozvola

Član 42

Strancu se može izdati dozvola za privremeni boravak i dozvola za privremeni boravak i rad, ako:

- 1) ima sredstava za izdržavanje;
- 2) ima obezbijeden smještaj;
- 3) ima zdravstveno osiguranje;
- 4) ima važeću stranu putnu ispravu ili ličnu kartu koju mu je izdao nadležni organ druge države;
- 5) mu nije izrečena zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori;
- 6) u Crnoj Gori nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;
- 7) u državi porijekla nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;
- 8) ne postoje smetnje iz razloga nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja;

9) priloži dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole.

Za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana, za stranca mlađeg od 16 godina života nije potreban dokaz iz stava 1 tač. 6 i 7 ovog člana.

2.2. Dozvola za privremeni boravak

Privremeni boravak radi spajanja porodice

Član 43

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice izdaje se strancu koji je član uže porodice crnogorskog državljanina ili član uže porodice stranca kome je odobren stalni boravak ili privremeni boravak u Crnoj Gori.

Užom porodicom, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se supružnici, njihova djeca rođena u braku ili van braka, djeca jednog od supružnika i usvojena djeca, do navršanih 18 godina života.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, članom uže porodice može se smatrati i drugi srodnik ako postoje posebni, lični ili humanitarni razlozi za spajanje porodice u Crnoj Gori.

U slučaju poligamnog braka, spajanje porodice odobriće se samo jednom supružniku.

Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana, neće se izdati članu porodice stranca kome je izdata dozvola za boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja.

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice izdaje se sa rokom važenja do jedne godine, odnosno do isteka roka važenja dozvole za privremeni boravak stranca sa kojim se spajanje traži.

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice može se produžiti u slučaju kad je crnogorski državljanin iz stava 1 ovog člana umro, kao i u slučaju prestanka braka koji je u Crnoj Gori trajao najmanje tri godine.

Brak iz koristi

Član 44

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice neće se izdati strancu ako se utvrdi da je brak zaključen iz koristi.

Brakom iz koristi, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se brak koji je zaključen sa namjerom da se ostvari ulazak ili boravak stranca u Crnoj Gori suprotno uslovima propisanim ovim zakonom.

Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak zaključen iz koristi su da:

- 1) supružnici ne održavaju bračnu zajednicu;
- 2) supružnici ne izvršavaju obaveze koje proizilaze iz braka;
- 3) se supružnici nijesu upoznali prije zaključenja braka;
- 4) supružnici ne daju istinite lične podatke;
- 5) su za zaključenje braka data materijalna sredstva, a nije u pitanju običaj davanja miraza, kad supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj;
- 6) postoje dokazi da su supružnici i ranije zaključivali brak iz koristi u Crnoj Gori ili u stranoj državi.

Privremeni boravak radi školovanja

Član 45

Dozvola za privremeni boravak radi školovanja može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži potvrdu o školovanju.

Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana, radi završetka školovanja, može se produžiti najduže do dvije godine po isteku roka propisanog za trajanje školovanja.

Za izdavanje dozvole za privremeni boravak maloljetnom strancu, potrebna je saglasnost roditelja, staratelja, odnosno zakonskog zastupnika.

Privremeni boravak radi učešća u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih

Član 46

Strancu koji u Crnu Goru dolazi radi učestvovanja u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih može se izdati dozvola za privremeni boravak ako ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži i:

- 1) potvrdu organa državne uprave nadležnog za sprovođenje međunarodnih ugovora o razmjeni učenika ili studenata, kojom se potvrđuje učešće stranca u međunarodnoj razmjeni;
- 2) potvrdu nadležnog organa, odnosno institucije o finansiranju troškova školovanja ili studiranja, izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka stranca u državu čiji je državljanin.

Za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana maloljetnom strancu potrebna je saglasnost roditelja, staratelja, odnosno zakonskog zastupnika.

Privremeni boravak radi specijalizacije, stručnog usavršavanja ili praktične obuke

Član 47

Dozvola za privremeni boravak radi specijalizacije, stručnog usavršavanja ili praktične obuke može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži potvrdu nadležnog organa, ustanove ili drugog pravnog lica u Crnoj Gori da mu je odobrena specijalizacija, stručno usavršavanje ili praktična obuka, kao i program kojim je utvrđeno vrijeme njihovog trajanja.

Privremeni boravak radi naučnoistraživačkog rada

Član 48

Dozvola za privremeni boravak radi naučnoistraživačkog rada može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor zaključen sa naučnoistraživačkom ustanovom ili ustanovom visokog obrazovanja, kao i drugim pravnim i fizičkim licem, u skladu sa zakonom.

Privremeni boravak radi liječenja

Član 49

Dozvola za privremeni boravak radi liječenja u Crnoj Gori može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži potvrdu izdatu od zdravstvene ustanove u kojoj će se liječiti, a koja sadrži i vrijeme potrebno za liječenje.

Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana, može se produžiti za vrijeme potrebno za liječenje stranca.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga

Član 50

Dozvola za privremeni boravak iz humanitarnih razloga može se izdati:

- 1) strancu za koga se pretpostavlja da je žrtva krivičnog djela trgovine ljudima ili žrtva krivičnog djela nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici;
- 2) maloljetnom strancu koji je napušten ili je žrtva organizovanog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljskog staranja ili bez pratnje;
- 3) strancu iz naročito opravdanih razloga humanitarne prirode.

Stranac iz stava 1 ovog člana ne mora ispunjavati uslove iz člana 42 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 8 ovog zakona.

Dozvola za privremeni boravak iz humanitarnih razloga izdaje se na osnovu odgovarajućeg dokaza međunarodne organizacije, nevladine organizacije ili državnog organa koji strancu iz stava 1 ovog člana pruže pomoć i zaštitu ili dokaza nadležnog državnog organa kojim se potvrđuje da stranac saraduje u rasvjetljavanju krivičnih djela.

Prava stranca sa odobrenim boravkom iz humanitarnih razloga

Član 51

Stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak iz humanitarnih razloga ima pravo na smještaj, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, rad i novčanu pomoć, u skladu sa zakonom.

Period refleksije

Član 52

Stranac za koga policija utvrdi da je žrtva krivičnog djela trgovine ljudima ima pravo da se u roku od 90 dana opredijeli da li će saradivati u krivičnom postupku, odnosno da li će se pridružiti krivičnom gonjenju ili će biti svjedok u tom postupku (period refleksije).

Policija utvrđuje da li je stranac žrtva krivičnog djela trgovine ljudima, u saradnji sa organima, nevladinim i drugim organizacijama koji su nadležni, odnosno koji se bave prevencijom, edukacijom, prijavljivanjem i krivičnim gonjenjem izvršilaca i zaštitom žrtava trgovine ljudima, a kad se radi o maloljetnom strancu i sa centrom za socijalni rad.

Zaštita stranca sa odobrenim boravkom iz humanitarnih razloga

Član 53

Stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak iz humanitarnih razloga ne smije se prinudno udaljiti zbog nezakonitog ulaska ili boravka u Crnoj Gori.

Strancu iz stava 1 ovog člana, za koga postoji opravdani strah da bi davanjem iskaza u krivičnom postupku mogao biti izložen opasnosti po život, zdravlje, fizički integritet ili slobodu, obezbjeđuje se zaštita i ostvarivanje prava u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita svjedoka.

Maloljetni stranac za koga je utvrđeno da je žrtva krivičnog djela trgovine ljudima neće biti vraćen ni u jednu državu, ako nakon procjene opasnosti i njegove bezbjednosti, postoje okolnosti koje upućuju da takav povratak ne bi bio u njegovom najboljem interesu.

Privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti

Član 54

Dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju stranac posjeduje u Crnoj Gori, može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži list nepokretnosti ili drugi dokaz u skladu sa zakonom kojim se uređuje katastar nepokretnosti, kojim se potvrđuje vlasništvo na toj nepokretnosti.

Nepokretnostima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se porodične kuće, vikend kuće, vile, stanovi, ugostiteljski objekti, stambeno poslovni objekti i poslovni prostori.

Privremeni boravak radi obavljanja vjerske službe u Crnoj Gori

Član 55

Dozvola za privremeni boravak radi obavljanja vjerske službe u Crnoj Gori može se izdati strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži potvrdu da je vjerska zajednica u kojoj namjerava da obavlja vjerski obred i vjerske poslove prijavila djelovanje i sjedište u Crnoj Gori, u skladu sa propisima kojima se uređuje pravni položaj vjerskih zajednica.

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak

Član 56

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak stranac podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, stranac je dužan da priloži dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 42 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4, 7 i 9 ovog zakona.

Prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, od stranca se uzima fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis.

Otisak dva prsta i potpis ne uzimaju se od djece mlađe od 12 godina života.

Stranac koji podnese uredan zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak prije isteka boravka od 90 dana može ostati u Crnoj Gori do donošenja izvršnog rješenja.

Odlučivanje o zahtjevu

Član 57

Dozvolu za privremeni boravak izdaje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije za nacionalnu bezbjednost (u daljem tekstu: Agencija) i policije, o postojanju smetnji iz razloga nacionalne bezbjednosti, odnosno javnog poretka iz člana 42 stav 1 tačka 8 ovog zakona.

Agencija i policija su dužne da mišljenje iz stava 1 ovog člana dostave Ministarstvu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za davanje mišljenja.

Ako Ministarstvo ne dobije mišljenja iz stava 2 ovog člana u propisanom roku, smatraće se da ne postoje smetnje za izdavanje dozvole za privremeni boravak.

O zahtjevu za izdavanje dozvole za privremeni boravak odlučuje se u roku od 40 dana od dana predaje urednog zahtjeva.

O odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak odlučuje se rješenjem.

Protiv rješenja iz stava 5 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Bliže uslove i način izdavanja dozvole za privremeni boravak, kao i obrazac zahtjeva iz člana 56 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Rok važenja

Član 58

Dozvola za privremeni boravak izdaje se sa rokom važenja do jedne godine, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Produženje privremenog boravka

Član 59

Zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak stranac podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka roka važenja dozvole za privremeni boravak.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak, a ako je od dana uzimanja podataka iz člana 56 stav 3 ovog zakona proteklo pet godina, od stranca se uzimaju i ti podaci.

U slučaju da se zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak odobri, izdaje se dozvola za privremeni boravak sa novim rokom važenja do jedne godine.

Na postupak produženja dozvole za privremeni boravak primjenjuju se odredbe člana 57 ovog zakona.

Obrazac zahtjeva za produženje dozvole za privremeni boravak propisuje Ministarstvo.

Prestanak važenja dozvole za privremeni boravak

Član 60

Dozvola za privremeni boravak prestaje da važi:

- 1) istekom roka važenja;
- 2) prestankom razloga na osnovu kojih je dozvola izdata;
- 3) ako za vrijeme trajanja privremenog boravka stranac boravi van Crne Gore duže od 30 dana;
- 4) ako se naknadno utvrdi da postoje razlozi iz člana 9 ovog zakona;
- 5) ako je strancu izrečena zaštitna mjera udaljenja, mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje ili zaštitna mjera protjerivanje stranca sa teritorije Crne Gore;
- 6) ako stranac boravak u Crnoj Gori ne koristi u svrhu zbog kojeg je odobren;
- 7) u slučaju kad je stranac dozvolu za privremeni boravak dobio radi spajanja porodice, a naknadno se utvrdi da je brak zaključen iz koristi;
- 8) kad stranac ostvari pravo na stalni boravak.

Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga boravi van Crne Gore, neće prestati da važi dozvola za privremeni boravak ako o odlasku iz Crne Gore prethodno obavijesti Ministarstvo.

O postojanju razloga za prestanak važenja dozvole za privremeni boravak iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana, policija obavještava Ministarstvo.

O prestanku važenja dozvole za privremeni boravak iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje.

Prilikom odlučivanja o prestanku važenja dozvole za privremeni boravak u slučajevima iz stava 1 tač. 3 i 8 ovog člana, naročito se uzimaju u obzir trajanje boravka, kao i lične, porodične, ekonomske i druge okolnosti.

U rješenju iz stava 4 ovog člana određuje se rok u kojem stranac mora napustiti Crnu Goru, koji ne može biti duži od 30 dana, i može se izreći zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori u periodu od jedne do pet godina.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 6 ovog člana, računa se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

2.3. Dozvola za privremeni boravak radi rada

Privremeni boravak radi rada

Član 61

Stranac u Crnoj Gori može da radi na osnovu dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Stranac može da radi u Crnoj Gori samo na poslovima za koje mu je izdata dozvola za privremeni boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca koji ga zapošljava.

Poslodavac može da rasporedi stranca samo na poslove za koje mu je izdata dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.

Poslodavac mora u poslovnim prostorijama, odnosno mjestu rada stranca imati kopiju dozvole za boravak i rad, odnosno kopiju potvrde o prijavi rada stranca koji kod njega radi.

Poslodavac je dužan da o prestanku rada stranca, prije isteka roka važenja dozvole za boravak i rad, obavijesti Ministarstvo, najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka rada stranca.

Poslodavac ne smije zapošljavati niti koristiti rad stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori.

Izuzeci

Član 62

Bez dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada, stranac može da radi u Crnoj Gori, ako ima:

- 1) dozvolu za privremeni boravak radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak;
- 2) priznat status izbjeglice ili odobrenu dodatnu zaštitu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje azil;
- 3) dozvolu za privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, stranac ima slobodan pristup tržištu rada Crne Gore, ukoliko posebnim propisom nije drukčije propisano.

Poslodavac mora u poslovnim prostorijama, odnosno mjestu rada stranca imati kopiju dozvole za privremeni boravak iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana, odnosno dokaz o priznatom statusu izbjeglice ili odobrenoj dodatnoj zaštiti.

Poslodavac koji zapošljava stranca iz stava 1 ovog člana, dužan je da u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada stranca, odnosno prestanka rada, obavijesti Ministarstvo.

Namjena dozvola za privremeni boravak i rad

Član 63

Dozvola za privremeni boravak i rad, prema namjeni, može se izdati radi:

- 1) zapošljavanja stranca;
- 2) sezonskog zapošljavanja stranca;

3) rada upućenog radnika.

Upućeni radnik je stranac koji u ograničenom vremenskom periodu obavlja posao u Crnoj Gori, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

Dozvola iz stava 1 tačka 3 ovog člana, odnosi se na:

- 1) pružanje ugovorenih usluga;
- 2) kretanje lica unutar stranog privrednog društva.

Član 64

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, "Sl. list CG", br. 16/16)

Uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja

Član 65

Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja izdaje se strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži:

- 1) pisanu ponudu poslodavca za zapošljavanje stranca na određenom radnom mjestu;
- 2) dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije;
- 3) dokaz o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 66

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, "Sl. list CG", br. 16/16)

Zapošljavanje stranca

Član 67

Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja stranca izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se produžiti najduže do dvije godine.

Poslodavac je dužan da, u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.

Ukoliko stranac ne stupi na rad u roku iz stava 3 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za boravak i rad.

Sezonsko zapošljavanje stranca

Član 68

Pod sezonskim zapošljavanjem stranca podrazumijeva se radni odnos na određeno vrijeme u djelatnostima koje su sezonskog karaktera, gdje je potreba u određenom periodu za radnom snagom znatno veća.

Dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja izdaje se sa rokom važenja do šest mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine.

Dozvola iz stava 2 ovog člana, koja je izdata sa rokom važenja kraćim od šest mjeseci, može se produžiti do isteka roka od šest mjeseci.

Poslodavac je dužan da, u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.

Ukoliko stranac ne stupi na rad u roku iz stava 4 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za boravak i rad.

Pružanje ugovorenih usluga stranca

Član 69

Stranac može pružati ugovorene usluge na osnovu ugovora zaključenog između stranog privrednog društva i pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori za koje se usluge vrše.

Ugovorene usluge može pružati stranac koji je zaposlen kod stranog privrednog društva iz stava 1 ovog člana.

Uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi pružanja ugovorenih usluga

Član 70

Dozvola za privremeni boravak i rad radi pružanja ugovorenih usluga izdaje se strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva, koji je preveden na crnogorski jezik od strane ovlašćenog prevodioca, priloži:

- 1) ugovor o pružanju ugovorenih usluga;
- 2) dokaz da je zaposlen kod stranog privrednog društva;
- 3) dokaz nadležnog organa o socijalnom osiguranju.

Dozvola za privremeni boravak i rad radi pružanja ugovorenih usluga izdaje se sa rokom važenja do jedne godine i može se produžiti do završetka ugovorenih usluga, odnosno najduže do dvije godine.

Kretanje lica unutar stranog privrednog društva

Član 71

Strano privredno društvo može privremeno da rasporedi svog zaposlenog na rad u dio stranog društva, odnosno privredno društvo čiji je osnivač, a koje je registrovano u Crnoj Gori, pod uslovom da je stranac u tom stranom privrednom društvu zaposlen najmanje jednu godinu i da obavlja poslove rukovodioca ili specijaliste.

Rukovodilac, u smislu stava 1 ovog člana, je lice koje obavlja poslove upravljanja ili je član menadžmenta stranog privrednog društva ili upravlja, odnosno rukovodi organizacionom cjelinom ili vrši poslove praćenja i kontrole rada zaposlenih ili odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u tom društvu.

Specijalista, u smislu stava 1 ovog člana, je lice koje posjeduje posebna stručna znanja potrebna za poslovanje stranog privrednog društva.

Uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi kretanja lica unutar stranog privrednog društva

Član 72

Dozvola za privremeni boravak i rad radi kretanja lica unutar stranog privrednog društva izdaje se strancu koji ispunjava uslove iz člana 42 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva, koji je preveden na crnogorski jezik od strane ovlašćenog prevodioca, priloži:

- 1) dokaz o privremenom raspoređivanju iz člana 71 ovog zakona;
- 2) dokaz da je zaposlen kod stranog privrednog društva najmanje jednu godinu;
- 3) dokaz nadležnog organa o socijalnom osiguranju.

Dozvola za privremeni boravak i rad radi kretanja lica unutar stranog privrednog društva izdaje se sa rokom važenja do jedne godine i može se produžiti do završetka poslova, odnosno najduže do dvije godine.

Godišnja kvota za rad stranaca

Član 73

Godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (u daljem tekstu: godišnja kvota) utvrđuje Vlada, u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori, najkasnije do 30. novembra tekuće godine, za narednu godinu.

Godišnjom kvotom utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati, odnosno pružati ugovorene usluge.

U okviru godišnje kvote, odvojeno se utvrđuje godišnja kvota za zapošljavanje, sezonsko zapošljavanje stranaca i pružanje ugovorenih usluga.

Utvrđivanje godišnje kvote

Član 74

Godišnja kvota se utvrđuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove rada, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i Socijalnog savjeta.

Vlada može ograničiti godišnju kvotu, povećati broj, odnosno izvršiti preraspored po namjenama, ako je to uslovljeno promjenama odnosa ponude i tražnje na tržištu rada ili zbog posebnih uslova u pojedinim djelatnostima.

Kriterijume i postupak za utvrđivanje godišnje kvote utvrđuje Vlada, na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove rada.

Rad stranca mimo godišnje kvote

Član 75

Dozvola za privremeni boravak i rad mimo godišnje kvote može se izdati strancu:

- 1) koji u Crnoj Gori obavlja poslove na osnovu međunarodnog ugovora koji Crna Gora zaključi sa drugom državom, pod uslovom uzajamnosti;
- 2) koji izvodi nastavu u ustanovama obrazovanja, na jeziku i pismu pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
- 3) profesionalnom sportisti ili sportskom radniku koji u Crnoj Gori radi u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport;
- 4) izvršnom direktoru privrednog društva i preduzetniku, koji su registrovani u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom kojim se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija;
- 4a) koji se zapošljava sa visokim obrazovanjem na rukovodećim poslovima kod poslodavca;
- 5) koji je privremeno raspoređen kao rukovodilac ili specijalista, u skladu sa članom 71 ovog zakona;
- 6) koji je uključen u realizaciju razvojnih projekata koje je utvrdila Vlada;
- 7) sa prebivalištem u susjednoj državi, koji je zaposlen ili obavlja rad u Crnoj Gori i najmanje jednom nedjeljno se vraća u mjesto prebivališta (dnevni migrant).

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad

Član 76

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranac podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu.

Pored dokaza o opravdanosti zahtjeva iz čl. 65, 70 i 72 ovog zakona, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, stranac je dužan da priloži dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 42 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4, 7 i 9 ovog zakona.

Prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, od stranca se uzima fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis.

Izuzetno, zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad može podnijeti Ministarstvu i poslodavac u mjestu namjeravanog boravka stranca, sjedištu poslodavca u Crnoj Gori ili mjestu rada stranca.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, poslodavcu se izdaje potvrda o rezervaciji godišnje kvote, ako podnese dokaze iz stava 2 ovog člana.

Potvrda iz stava 5 ovog člana izdaje se sa rokom važenja od pet dana.

U slučaju podnošenja zahtjeva u skladu sa stavom 4 ovog člana, stranac je dužan da se, u roku od pet dana od dana izdavanja potvrde javi Ministarstvu u mjestu podnošenja zahtjeva, radi davanja podataka iz stava 3 ovog člana. U protivnom smatraće se da je poslodavac odustao od zahtjeva.

Stranac kome je izdata viza za duži boravak (viza D) radi rada, dužan je da podnese zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad u roku od deset dana od dana izdavanje vize.

Stranac koji podnese uredan zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad prije isteka boravka od 90 dana, može ostati u Crnoj Gori do donošenja izvršnog rješenja.

O prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad Ministarstvo izdaje potvrdu, u kojoj je naznačen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana i obrazac potvrde iz stava 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad

Član 77

Dozvolu za privremeni boravak i rad izdaje Ministarstvo u skladu sa članom 57 st. 1, 2, 3, 5 i 6 ovog zakona.

O zahtjevu za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad odlučuje se u roku od 20 dana od dana predaje urednog zahtjeva.

Ukoliko podnosilac zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad ne preuzme dozvolu najkasnije u roku od pet dana, po isteku roka naznačenog u potvrdi iz člana 76 stav 10 ovog zakona smatraće se da je odustao od zahtjeva.

Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad zbog popunjenosti godišnje kvote može se pokrenuti upravni spor.

Bliže uslove i način izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad

Član 78

Zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad stranac ili poslodavac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, sjedištu poslodavca u Crnoj Gori ili mjestu rada stranca, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka roka važenja dozvole za privremeni boravak i rad.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, a ako je od dana uzimanja podataka iz člana 76 stav 3 ovog zakona proteklo pet godina, od stranca se uzimaju i ti podaci.

Pored dokaza iz stava 2 ovog člana za produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja prilaže se i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa, za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad.

U slučaju da se zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad odobri, izdaje se dozvola za privremeni boravak i rad sa novim rokom važenja do jedne godine.

Na postupak produženja dozvole za privremeni boravak i rad primjenjuju se odredbe člana 77 ovog zakona.

Obrazac zahtjeva za produženje dozvole za privremeni boravak i rad propisuje Ministarstvo.

Prestanak dozvole za privremeni boravak i rad

Član 79

Dozvola za privremeni boravak i rad prestaje da važi:

- 1) istekom roka važenja;
- 2) prestankom ugovora o radu, odnosno ugovora o pružanju ugovorenih usluga ili prestankom rješenja o privremenom raspoređivanju;
- 3) ako stranac obavlja poslove za koje mu nije izdata dozvola za privremeni boravak i rad;
- 4) ako se naknadno utvrdi da postoje razlozi iz člana 9 ovog zakona;
- 5) ako je strancu izrečena zaštitna mjera udaljenja, mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje ili zaštitna mjera protjerivanje stranca sa teritorije Crne Gore;
- 6) kad stranac ostvari pravo na stalni boravak.

O postojanju razloga za prestanak važenja dozvole za privremeni boravak i rad iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, policija, inspekcija rada, poslodavac i drugi organi koji u okviru svoje nadležnosti mogu utvrditi postojanje tih razloga, dužni su da obavijeste Ministarstvo.

O prestanku važenja dozvole za privremeni boravak i rad iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje.

U rješenju iz stava 3 ovog člana, određuje se rok u kojem stranac mora napustiti Crnu Goru, koji ne može biti duži od 30 dana, a u slučajevima iz stava 1 tač. 3, 4 i 5 ovog člana, može se izreći zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori u periodu od jedne do pet godina.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 4 ovog člana, računa se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Poništavanje dozvole za privremeni boravak i rad

Član 80

Dozvola za privremeni boravak i rad poništava se:

- 1) ako je izdata na osnovu neistinitih podataka o strancu ili poslodavcu;
- 2) u slučaju iz člana 67 stav 4 i člana 68 stav 5 ovog zakona.

Rješenje o poništavanju dozvole za privremeni boravak i rad donosi Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Potvrda o prijavi rada

Član 81

Na osnovu izdate potvrde o prijavi rada u Crnoj Gori mogu boraviti i raditi do 90 dana, u vremenskom periodu od jedne godine, stranci:

- 1) koji u Crnoj Gori obavljaju poslove na osnovu međunarodnih ugovora koje Crna Gora zaključi sa međunarodnom organizacijom ili Evropskom unijom o stručno-tehničkoj pomoći ili na osnovu drugih potvrđenih međunarodnih ugovora;
- 2) osnivači, članovi organa upravljanja i rukovođenja i izvršni organi privrednog društva kao i revizori koje je to privredno društvo angažovalo;
- 3) koji su pozvani kao profesori ili predavači i naučni radnici koji učestvuju u nekom naučnoistraživačkom projektu od značaja za Crnu Goru;
- 4) predavači koji učestvuju na organizovanim stručnim skupovima i seminarima;
- 5) civilni i vojni službenici vlada drugih država koji u Crnu Goru dolaze na osnovu ugovora o saradnji sa Vladom;
- 6) koji obavljaju usluge za koje se zahtijeva visoko obrazovanje ili posebno specijalističko znanje i iskustvo, uz prethodno dobijenu saglasnost organa državne uprave nadležnog za djelatnost u kojoj se usluga pruža;
- 7) koji obavljaju poslove istraživanja u Crnoj Gori koje je odobrila Vlada;
- 8) dopisnici akreditovani u Crnoj Gori ili izvještači stranih medija;
- 9) umjetnici i tehničko osoblje za operu, balet, pozorište, koncerte, likovne i druge kulturne manifestacije, ako u Crnoj Gori ne borave duže od 30 dana, odnosno tri mjeseca godišnje sa prekidima;
- 10) autori i izvođači na području filmske, televizijske, muzičke, muzičko-scenske, plesne i baletske umjetnosti, kao i prateće tehničko osoblje, ako u Crnoj Gori ne borave duže od 30 dana, odnosno tri mjeseca godišnje sa prekidima;
- 11) zaposleni u stranom privrednom društvu, koji obavljaju dodatno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih, odnosno koji se dodatno osposobljavaju i usavršavaju, kod pravnog lica sa sjedištem u Crnoj Gori koje je poslovno ili vlasnički povezano sa tim stranim privrednim društvom;
- 12) koji u Crnu Goru dolaze radi učestvovanja na sportskim takmičenjima;
- 13) koji obavljaju poslove isporuke, montaže ili servisa mašina ili opreme, ako njihov rad ne traje duže od 30 dana neprekidno, odnosno ukupno tri mjeseca godišnje sa prekidima;
- 14) koji učestvuju na sajamskim ili izložbenim manifestacijama na kojima izlaže njihov poslodavac;
- 15) učenici ili studenti koji u Crnoj Gori obavljaju praksu na osnovu međunarodnog ugovora o razmjeni učenika, odnosno studenata;
- 16) koji djeluju u okviru registrovanih humanitarnih organizacija;
- 17) zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;

Pravna i fizička lica koja koriste usluge stranaca iz stava 1 ovog člana dužna su da imaju zaključen ugovor ili drugi dokaz o izvršenju posla sa strancem ili stranim poslodavcem koji upućuje stranca na rad u Crnu Goru.

Pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana, dužna su da prije početka rada stranca iz stava 1 ovog člana podnesu prijavu o radu tog stranca Ministarstvu, u mjestu obavljanja poslova ili u sjedištu poslodavca.

Ministarstvo je dužno da poslodavcu ili fizičkom licu iz stava 3 ovog člana izda potvrdu o prijavi rada, u roku od sedam dana.

Na osnovu izdate potvrde o prijavi rada stranac za istog poslodavca ili primaoca usluga može raditi na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Bliže uslove za izdavanja potvrde o prijavi rada, obrazac prijave rada kao i obrazac potvrde o prijavi rada propisuje Ministarstvo.

3. Stalni boravak

Pravo na stalni boravak

Član 82

Stranac može stalno boraviti u Crnoj Gori na osnovu dozvole za stalni boravak.

Dozvola za stalni boravak može se izdati strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole zakonito boravio u Crnoj Gori neprekidno pet godina na osnovu odobrenog privremenog boravka ili odobrene dodatne zaštite u skladu sa zakonom kojim se uređuje azil.

Smatra se da je stranac neprekidno boravio u Crnoj Gori i kad je u razdoblju od pet godina odsustvovao iz Crne Gore više puta do deset mjeseci ukupno ili jednom do šest mjeseci.

Izuzetno, dozvola za stalni boravak može se izdati strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole imao odobren privremeni boravak u Crnoj Gori manje od pet godina neprekidno, ako to nalažu razlozi humanosti ili to predstavlja interes za Crnu Goru.

U vrijeme koje je potrebno za odobrenje stalnog boravka ne računa se vrijeme koje je stranac proveo u Crnoj Gori na:

- 1) privremenom boravku radi školovanja;
- 2) privremenom boravku radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju stranac posjeduje u Crnoj Gori;
- 3) privremenom boravku radi sezonskog zapošljavanja i rada upućenog radnika;

Dozvola za stalni boravak može se izdati djetetu:

- 1) čija oba roditelja u trenutku njegovog rođenja imaju odobren stalni boravak;
- 2) čiji je jedan od roditelja, u trenutku njegovog rođenja, crnogorski državljanin i ima prebivalište u Crnoj Gori ili stranac koji ima odobren stalni boravak, uz saglasnost drugog roditelja;
- 3) čiji jedan roditelj, u trenutku njegovog rođenja, ima odobren stalni boravak, a drugi roditelj je nepoznat ili je umro.

Uslovi za izdavanje dozvole za stalni boravak

Član 83

Strancu se može izdati dozvola za stalni boravak, ako:

- 1) ima važeću stranu putnu ispravu;
- 2) u Crnoj Gori nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;
- 3) u državi porijekla nije pravosnažno osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili su prestale pravne posljedice osude;
- 4) ima sredstava za izdržavanje;
- 5) ima zdravstveno osiguranje;
- 6) ima obezbijeđen smještaj;
- 7) ne postoje smetnje iz razloga nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja.

Obrazac dozvole za stalni boravak

Član 84

Dozvola za stalni boravak je javna isprava kojom stranac dokazuje da mu je odobren stalni boravak u Crnoj Gori.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na propisanom obrascu koji sadrži: Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora", naziv dozvole, zaštitne elemente i rubrike za unos ličnih i drugih podataka.

Podaci iz stava 2 ovog člana su: prezime, ime, jedinstveni matični broj stranca, pol, državljanstvo, dan, mjesec i godina rođenja, broj dozvole, datum izdavanja, datum do kojeg važi, fotografija, potpis, naziv organa koji je izdao dozvolu i mašinski čitljiv zapis.

Unos podataka iz stava 3 ovog člana u obrazac dozvole vrši Ministarstvo.

Podatke koje sadrži mašinski čitljiv zapis utvrđuje Ministarstvo, u skladu sa preporukama ICAO Dos 9303.

Obrazac dozvole za stalni boravak izrađuje Ministarstvo u skladu sa članom 41 ovog zakona.

Obrazac dozvole za stalni boravak propisuje Ministarstvo, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak

Član 85

Zahtjev za izdavanje dozvole za stalni boravak stranac podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu.

U trenutku podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak stranac mora imati odobren privremeni boravak.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, stranac je dužan da priloži dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 83 stav 1 tač. 1, 3, 4, 5 i 6 ovog zakona.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 83 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona ne podnosi se za stranca mlađeg od 16 godina života.

Prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana od stranca se uzima fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis.

Otisak dva prsta i potpis ne uzima se od djece mlađe od 12 godina.

Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za stalni boravak

Član 86

Dozvolu za stalni boravak izdaje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije i policije o postojanju smetnji iz razloga nacionalne bezbjednosti, odnosno javnog poretka iz člana 83 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

Agencija i policija dužne su da mišljenje iz stava 1 ovog člana dostave Ministarstvu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva za davanje mišljenja.

Ako Ministarstvo ne dobije mišljenja iz stava 2 ovog člana, u propisanom roku, smatraće se da ne postoje smetnje za izdavanje dozvole za stalni boravak.

O zahtjevu za izdavanje dozvole za stalni boravak odlučuje se u roku od šest mjeseci od dana predaje urednog zahtjeva.

O odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak odlučuje se rješenjem.

Protiv rješenja iz stava 5 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Način izdavanja dozvole za stalni boravak, kao i obrazac zahtjeva iz člana 85 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Rok važenja dozvole za stalni boravak

Član 87

Dozvola za stalni boravak izdaje se sa rokom važenja od pet godina.

Strancu mlađem od četiri godine života dozvola za stalni boravak izdaje se sa rokom važenja od dvije godine.

Stranac je dužan da, u roku od osam dana od dana isteka roka važenja dozvole iz st. 1 i 2 ovog člana, podnese zahtjev za zamjenu dozvole za stalni boravak.

Prava stranca sa odobrenim stalnim boravkom

Član 88

Stranac koji ima dozvolu za stalni boravak ima pravo kao crnogorski državljanin na:

- 1) rad;
- 2) obrazovanje i stručno usavršavanje;
- 3) priznavanje diploma i sertifikata;
- 4) socijalnu pomoć, zdravstveno i penzijsko osiguranje;
- 5) poreske olakšice;
- 6) pristup tržištu roba i usluga;
- 7) slobodu udruživanja, povezivanja i članstva u organizacijama koje zastupaju interese radnika ili poslodavaca.

Prava iz stava 1 ovog člana, ostvaruju se u skladu sa zakonima kojima se uređuje način ostvarivanja tih prava.

Prestanak stalnog boravka

Član 89

Dozvola za stalni boravak prestaje da važi ako:

- 1) je stranac u Crnoj Gori pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti ili javnog poretka;
- 3) je stranac dao lažne podatke o identitetu ili ako je izdata na osnovu neistinitih podataka o strancu;
- 4) je strancu izrečena zaštitna mjera udaljenja, mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje ili zaštitna mjera protjerivanje stranca sa teritorije Crne Gore;
- 5) se utvrdi da se stranac iselio iz Crne Gore ili neprekidno boravio duže od šest mjeseci u drugoj državi;
- 6) se stranac odrekao od stalnog boravka;
- 7) je stranac stekao crnogorsko državljanstvo.

O prestanku važenja dozvole za stalni boravak iz stava 1 tač. 1 do 5 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana, određuje se rok u kojem stranac mora napustiti Crnu Goru, a u slučajevima iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, može se izreći zabrana ulaska i boravka u Crnu Goru od jedne do pet godina.

Vrijeme zabrane ulaska iz stava 3 ovog člana, računa se od dana napuštanja Crne Gore.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Postojanje smetnji sa aspekta nacionalne bezbjednosti

Član 90

Postojanje razloga, odnosno smetnji sa aspekta nacionalne bezbjednosti iz člana 9 stav 1 tačka 3, člana 10 stav 1 tačka 4, člana 12, člana 19 stav 3, člana 34 stav 1 tačka 2, člana 60 stav 1 tačka 4, člana 79 stav 1 tačka 4, člana 89 stav 1 tačka 2, člana 119 stav 1 tačka 4, člana 126 stav 1 tačka 2 ovog zakona utvrđuje Agencija i o tome Ministarstvu, odnosno policiji dostavlja mišljenje, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Razlozi, odnosno smetnje sa aspekta nacionalne bezbjednosti, u smislu stava 1 ovog člana, člana 57 stav 1 i člana 86 stav 1 ovog zakona, postoje ako lice:

- 1) sprovodi ili je sprovodilo aktivnosti koje bi mogle dovesti do izvršenja krivičnih djela protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom;
- 2) sprovodi aktivnosti koje bi mogle dovesti do izvršenja krivičnih djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore;
- 3) pripada ili je pripadalo organizacijama i grupama koje se zalažu za nasilnu promjenu ustavnog uređenja ili djeluju na način kojim se ugrožavaju Ustavom utvrđena ljudska prava i slobode;
- 4) javno se zalaže i širi ideje kojima se raspiruje nacionalna, vjerska ili rasna diskriminacija;
- 5) pripada ili je pripadalo organizacijama i organizovanim kriminalnim grupama koje pripremaju ili izvršavaju krivična djela i na bilo koji drugi način pruža podršku ovim organizacijama i grupama;

- 6) ima ili je imalo vezu ili održava vezu sa licima koja neovlašćeno prikupljaju tajne i druge podatke, teroristima, saboterima, članovima organizovanih kriminalnih grupa ili licima za koja se osnovano sumnja da pripadaju takvim grupama;
- 7) ne poštuje državu Crnu Goru i njene simbole, ne izvršava odluke sudova, organa državne uprave i drugih organa, i
- 8) ako druge okolnosti ukazuju da lice, po izdavanju dozvole za privremeni boravak, dozvole za privremeni boravak i rad i dozvole za stalni boravak, ne bi poštovalo pravni poredak Crne Gore.

Kad Ministarstvo ili policija donosi rješenje na osnovu mišljenja Agencije da postoje razlozi, odnosno smetnje iz stava 2 ovog člana, u obrazloženju rješenja se ne navode ti razlozi.

V. PRIJAVA I ODJAVA BORAVKA STRANCA

Podnošenja prijave i odjave

Član 91

Stranac kome je izdata viza za duži boravak (viza D) ili boravi u Crnoj Gori do 90 dana u skladu sa članom 33 ovog zakona, dužan je da podnese prijavu boravka u mjestu u kome namjerava da boravi, na propisanom obrascu.

U slučaju da stranac kome je izdata dozvola za privremeni boravak, dozvola za privremeni boravak i rad i dozvola za stalni boravak namjerava da u drugom mjestu u Crnoj Gori privremeno boravi duže od osam dana, dužan je da podnese prijavu boravka.

Stranac iz stava 1 ovog člana, dužan je da podnese prijavu boravka i u slučaju kad u drugom mjestu u Crnoj Gori namjerava da boravi duže od 24 časa.

Prijavu iz st. 1, 2 i 3 ovog člana stranac podnosi policiji, u roku od 24 časa od dolaska u mjesto boravka.

Stranac iz st. 1, 2 i 3 ovog člana dužan je da podnese odjavu boravka policiji u roku od 24 časa prije odlaska iz mjesta boravka, na propisanom obrascu.

Odjava boravka se ne podnosi, ako stranac napusti mjesto boravka protekom vremena trajanja boravka navedenog u prijavi.

Prijavu i odjavu iz st. 1 do 5 ovog člana, za dijete, podnosi stranac roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na čuvanje, njegovo, vaspitanje i obrazovanje.

Prijava i odjava iz st. 1 do 5 ovog člana sadrže sljedeće podatke: prezime i ime; pol; jedinstveni matični broj; mjesto, državu i datum rođenja; državljanstvo; mjesto prebivališta i adresu u državi porijekla; mjesto boravka i adresu; datum prijave i vrijeme boravka; datum odjave; vrstu, broj, rok važenja strane putne isprave ili lične karte koju je izdao nadležni organ druge države; državu i naziv organa koji je izdao stranu putnu ili drugu ispravu; vrstu, broj, rok važenja i mjesto izdavanja vize; datum i mjesto ulaska u Crnu Goru; prezime, ime i jedinstveni matični broj korisnika objekta gdje stranac boravi, a po potrebi i druge podatke.

Obrazac prijave i odjave boravka stranca iz st. 1 i 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Podnošenje prijave i odjave davaoca smještaja

Član 92

U slučaju kad stranac koristi usluge davaoca smještaja, obavezu podnošenja prijave, odnosno odjave boravka iz člana 91 ovog zakona, za stranca ima davalac smještaja.

Prijava i odjava iz stava 1 ovog člana, podnosi se policiji u mjestu u kojem se prijavljuje boravak stranca, u roku od 12 časova od dolaska, na propisanom obrascu a može i elektronskim putem.

Prijava i odjava iz stava 1 ovog člana, pored podataka iz člana 91 stav 8 ovog zakona, sadrži i sljedeće podatke: naziv i sjedište, odnosno prezime i ime davaoca smještaja; naziv objekta smještaja; registarski broj upisa, odnosno matični broj davaoca smještaja, i adresu na koju se stranac prijavljuje, odnosno sa koje se odjavljuje.

Stranac koji koristi usluge smještaja iz stava 1 ovog člana dužan je da davaocu smještaja da podatke iz člana 91 stav 8 ovog zakona.

Podatke iz stava 4 ovog člana za poslovno nesposobnog stranca davaocu smještaja daje roditelj, staratelj ili član porodice tog stranca.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, prilikom prijave ili odjave boravka organizovane grupe stranaca, koja broji

najmanje deset stranaca, a njihov boravak ne traje duže od osam dana, može se podnijeti spisak članova grupe koji, za svakog člana, sadrži podatke iz stava 3 ovog člana.

Davalac smještaja dužan je da provjeri istinitost podataka uvidom u stranu putnu ispravu i da u prijavi i odjavi boravka policiji navede istinite podatke.

Obrasce iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Evidencija davaoca smještaja

Član 93

Davalac smještaja dužan je da vodi evidenciju o strancima kojima pruža usluge smještaja.

Davalac smještaja u evidenciju iz stava 1 ovog člana unosi podatke iz člana 92 stav 3 ovog zakona, koji moraju biti tačni.

Podaci u evidenciji iz stava 1 ovog člana čuvaju se dvije godine od dana unosa u evidenciju, nakon čega ih davalac smještaja briše.

Davalac smještaja dužan je da omogući policiji uvid u evidenciju iz stava 1 ovog člana.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 94

Briše se. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, "Sl. list CG", br. 16/16)

Podnošenje prijave preko turističkih agencija ili turističke organizacije

Član 95

Stranac koji boravi u Crnoj Gori u turističke svrhe, a ne koristi usluge davaoca smještaja, može prijavu i odjavu boravka stranca, u skladu sa ovim zakonom podnijeti preko turističkih agencija ili turističke organizacije u mjestu boravka.

Prijavu, odnosno odjavu turistička agencija ili turistička organizacija iz stava 1 ovog člana dostavlja policiji elektronskim putem.

Bliži način podnošenja prijave, odnosno odjave iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove turizma.

Ostale obaveze podnošenja prijave i odjave

Član 96

Privredno društvo, preduzetnik i lice kome stranac sa boravkom do 90 dana dolazi u posjetu i kojem obezbjeđuje smještaj duže od 12 časova obavezan je da policiji podnese prijavu i odjavu boravka stranca, u roku od 12 časova od dolaska, odnosno odlaska stranca.

Zdravstvena ustanova koja primi stranca na liječenje dužna je da policiji podnese prijavu boravka stranca, u roku od 12 časova od časa prijema stranca na liječenje, ukoliko stranac nije prijavio svoj boravak.

U roku iz stava 2 ovog člana zdravstvena ustanova je dužna da policiji podnese odjavu boravka stranca nakon završetka liječenja.

Organ uprave nadležan za izvršenje kazne zatvora i ustanova i organizacija u kojima se izvršavaju kazna maloljetničkog zatvora i institucionalna vaspitna mjera dužni su da policiji podnesu prijavu i odjavu boravka stranca, u roku od 12 časova od prijema, odnosno otpuštanja stranca.

Obavezu iz stava 3 ovog člana ima i zdravstvena ili druga specijalizovana ustanova u kojoj je stranac smješten radi izvršavanja mjere bezbjednosti, odnosno zaštitne mjere.

Prijava i odjava boravka stranca iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana podnosi se na obrascu iz člana 92 stav 2 ovog zakona.

Rok važenja prijave

Član 97

Prijava boravka važi do isteka vremena trajanja boravka navedenog u prijavi.

Ako u prijavi nije navedeno vrijeme trajanja boravka, a odjava nije podnijeta, prijava boravka važi šest mjeseci, odnosno za stranca sa boravkom do 90 dana do isteka tog boravka.

Po isteku vremena boravka navedenog u prijavi, odnosno po isteku šest mjeseci ili istekom boravka do 90 dana, boravak se odjavljuje po službenoj dužnosti.

Slučajevi kad prijava boravka nije obavezna

Član 98

Prijava boravka ne podnosi se za stranca koji je:

- 1) smješten u prihvatilištu za žrtve nasilja;
- 2) pripadnik jedinice za zaštitu, spašavanje i pomoć, ako na poziv državnih organa učestvuje u otklanjanju posljedica elementarne nepogode.

VI. NEZAKONITI BORAVAK

Dužnost stranca da napusti Crnu Goru

Član 99

Stranac koji nezakonito boravi u Crnoj Gori mora napustiti njenu teritoriju odmah ili u roku koji mu je određen u skladu sa ovim zakonom.

Nezakonitim boravkom u Crnoj Gori, u smislu ovog zakona, smatra se boravak stranca bez vize kad je viza u skladu sa ovim zakonom potrebna, dozvole za privremeni boravak, dozvole za privremeni boravak i rad, dozvole za stalni boravak ili drugog pravnog osnova propisanog zakonom.

Smatra se da je stranac napustio Crnu Goru ulaskom u državu iz koje je došao ili u drugu državu u koju mu je ulazak odobren.

Ukoliko stranac smatra da zakonito boravi u Crnoj Gori dužan je da to i dokaže.

Rok za napuštanje Crne Gore

Član 100

Strancu koji nezakonito boravi u Crnoj Gori policija će rješenjem odrediti rok u kojem je obavezan da napusti Crnu Goru, a po potrebi može odrediti i mjesto prelaska državne granice, kao i obavezu prijavljivanja službenom licu na graničnom prelazu.

U rješenju iz stava 1 ovog člana, može se izreći zabrana ulaska u Crnu Goru za vrijeme od jedne do pet godina, u skladu sa ovim zakonom.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 3 ovog člana, odlučuje Ministarstvo u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Prilikom određivanja roka iz stava 1 ovog člana, uzeće se u obzir vrijeme za koje stranac objektivno može da napusti Crnu Goru, pri čemu taj rok ne može biti duži od 30 dana od dana donošenja rješenja.

Strancu koji iz opravdanih razloga nije napustio Crnu Goru u roku iz stava 6 ovog člana može se na njegov zahtjev ili po službenoj dužnosti, odrediti novi rok, ali ne duži od 30 dana.

VII. PRINUDNO UDALJENJE

Sprovođenje prinudnog udaljenja

Član 101

Stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori ili ne napusti Crnu Goru u roku koji mu je određen policija će prinudno udaljiti.

Rješenje o prinudnom udaljenju donosi policija.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Zabrana prinudnog udaljenja

Član 102

Stranac se ne smije prinudno udaljiti u državu u kojoj bi mu bio ugrožen život ili sloboda zbog rase, vjere, jezika ili nacionalnosti, pripadnosti posebnoj društvenoj grupi ili političkog mišljenja ili u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, neljudskom i ponižavajućem postupanju i kažnjavanju.

Zadržavanje stranca

Član 103

Ako to nalažu razlozi obezbjeđenja prinudnog udaljenja, stranac se može izuzetno zadržati u prostorijama policije, ali ne duže od 12 časova.

Na zadržavanje stranca iz stava 1 ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju policijski poslovi.

Smještaj stranca

Član 104

Strancu koga nije moguće odmah prinudno udaljiti ili kome nije utvrđen identitet, ograničiće se sloboda kretanja smještanjem u prihvatilište za strance (u daljem tekstu: prihvatilište).

Izuzetno, strancu koji ima zdravstvene ili druge posebne potrebe, obezbijediće se drugi odgovarajući smještaj.

Strancu koji ima obezbijeden smještaj i sredstva za izdržavanje, a ne može se prinudno udaljiti, može se odrediti obavezni boravak u određenom mjestu.

Određivanje smještaja u prihvatilištu

Član 105

Smještaj u prihvatilište rješenjem određuje policija.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 2 ovog člana odlučuje Ministarstvo, u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Trajanje smještaja u prihvatilištu

Član 106

Smještaj u prihvatilište određuje se na vrijeme do 90 dana.

Nakon isteka vremena iz stava 1 ovog člana, strancu se može produžiti smještaj u prihvatilište za još 90 dana, ako:

- 1) je u toku postupak utvrđivanja identiteta ili prikupljanja podataka o njemu;
- 2) to zahtijevaju bezbjednosni razlozi; ili
- 3) namjerno ometa prinudno udaljenje.

Vrijeme koje je stranac proveo van prihvatilišta na izdržavanju kazne zatvora ili u pritvoru ne računa se u vrijeme boravka u prihvatilištu.

Strancu kome je utvrđen identitet može se odobriti napuštanje prihvatilišta, ukoliko se ne smije prinudno udaljiti zbog razloga iz člana 102 ovog zakona.

Pridržavanje pravila boravka i kućnog reda u prihvatilištu

Član 107

Stranac je dužan da se pridržava pravila boravka i kućnog reda u prihvatilištu i ne smije ga napušati bez odobrenja.

Strancu za koga postoje osnovi sumnje da će se ponašati na način suprotan stavu 1 ovog člana, određiće se pojačani nadzor unutar prihvatilišta.

Pravila boravka i kućni red u prihvatilištu propisuje Ministarstvo.

Prestanak smještaja u prihvatilištu

Član 108

Smještaj u prihvatilištu strancu prestaje:

- 1) odlaskom iz Crne Gore;
- 2) ako podnese zahtjev za dobijanje azila u Crnoj Gori;
- 3) istekom vremena na koje je smještaj određen;
- 4) nakon utvrđivanja identiteta ili prikupljanja podataka o njemu, ako je to bio razlog za smještaj u prihvatilište.

Smještaj maloljetnog stranca u prihvatilište

Član 109

Maloljetni stranac smješta se u prihvatilište zajedno sa roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnikom, osim ako se procijeni da je za njega povoljniji drugi smještaj.

Mjera pojačanog nadzora unutar prihvatilišta može se odrediti maloljetnom strancu koji nije navršio 16 godina života, samo ako je sa roditeljima ili drugim zakonskim zastupnikom.

Maloljetni stranac se ne smije vratiti u državu porijekla ili u treću državu, koja je spremna da ga prihvati, ako je to suprotno članu 1 A (2) Konvencije o statusu izbjeglica i članu 1 stav 2 Protokola o statusu izbjeglica iz 1967. godine, čl. 3, 5 i 8 Konvencije protiv mučenja i drugih svirepih i nehumanih ili ponižavajućih kazni ili postupaka sa Dopunskim protokolom 2, kao i čl. 9 i 37 Konvencije o pravima djeteta.

Određivanje obaveznog boravka u određenom mjestu

Član 110

Obavezni boravak iz člana 104 stav 3 ovog zakona, rješenjem određuje policija po službenoj dužnosti.

Obavezni boravak iz člana 104 stav 3 ovog zakona može trajati najduže šest mjeseci.

Određivanje obaveznog boravka iz stava 1 ovog člana ne oslobađa stranca od obaveze da napusti Crnu Goru.

Strancu kome je određen obavezni boravak u određenom mjestu izdaje se posebna identifikaciona isprava koju je stranac dužan da vrati prije napuštanja Crne Gore.

Izgled i sadržaj obrasca posebne identifikacione isprave iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenje kretanja u određenom mjestu

Član 111

U slučaju iz člana 104 stav 3 ovog zakona, stranac je dužan da boravi na određenoj adresi i da se redovno javlja policiji u mjestu obaveznog boravka.

Prestanak obaveznog boravka

Član 112

Obavezni boravak iz člana 104 stav 3 ovog zakona strancu prestaje:

- 1) odlaskom iz Crne Gore;
- 2) protekom roka na koji je određen;
- 3) ako se ne javlja policiji u skladu sa članom 111 ovog zakona;
- 4) ako mu je priznat status izbjeglice, odobrena dodatna ili privremena zaštita u skladu sa propisima kojima se uređuje azil ili mu je izdata dozvola za privremeni boravak, dozvola za privremeni boravak i rad ili dozvola za stalni boravak;
- 5) ako se utvrdi da nema obezbijeden smještaj i sredstava za izdržavanje.

Stranac kome je prestao obavezni boravak u određenom mjestu, a nije napustio Crnu Goru, prinudno će se udaljiti ili smjestiti u prihvatilište.

Posebne kategorije stranaca

Član 113

U toku postupka prinudnog udaljenja stranca posebno se vodi računa o maloljetnicima, licima potpuno ili djelimično lišenim poslovne sposobnosti, djeci odvojenoj od roditelja, usvojioca, staratelja, hranitelja, odnosno od lica kojima je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje, licima sa invaliditetom, starim osobama, trudnicama, samohranim roditeljima sa maloljetnom djecom, kao i licima koja su bila izložena mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili seksualnog nasilja.

U postupku iz stava 1 ovog člana, policija postupa u skladu sa propisima i međunarodnim ugovorima kojima se uređuje zaštita lica iz stava 1 ovog člana.

Oduzimanje isprava i predmeta

Član 114

Radi obezbjeđenja izvršenja prinudnog udaljenja ili prilikom prijema stranca u prihvatilište, policija od stranca privremeno oduzima strane putne i druge isprave, putne karte, predmete i novčana sredstva.

O oduzetim stranim putnim i drugim ispravama, putnim kartama, predmetima i novčanim sredstvima strancu se izdaje potvrda.

Naknada troškova

Član 115

Troškove smještaja u prihvatilište i troškove koji nastanu prilikom prinudnog udaljenja snosi stranac.

Troškovi iz stava 1 ovog člana podmiruju se od novčanih sredstava oduzetih u skladu sa članom 114 stav 1 ovog zakona, kao i drugih sredstava koje stranac posjeduje.

Ako stranac nema sredstava da naknadi troškove iz stava 1 ovog člana, troškove će naknaditi:

- 1) fizičko ili pravno lice koje se obavezalo da će snositi troškove boravka stranca;
- 2) prevoznik koji nije odveo stranca u skladu sa članom 15 st. 2 i 3 ovog zakona;
- 3) organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz člana 15 stav 4 ovog zakona;
- 4) poslodavac koji je zaposlio stranca suprotno ovom zakonu.

Visinu troškova smještaja u prihvatilište i troškova koji nastanu prilikom prinudnog udaljenja utvrđuje policija rješenjem prema stvarnim troškovima.

Troškove koje nije moguće naplatiti na način iz st. 2 i 3 ovog člana, padaju na teret budžeta Crne Gore.

VIII. ISPRAVE ZA STRANCA

Putni list za stranca

Član 116

Putni list za stranca izdaje se strancu koji nema važeću putnu ispravu, ako:

- 1) mu je prestalo crnogorsko državljanstvo, a radi odlaska u inostranstvo;
- 2) je izgubio stranu putnu ispravu ili je na drugi način ostao bez te isprave, a država čiji je državljanin nema diplomatsko-konzularno predstavništvo u Crnoj Gori, niti njene interese zastupa druga država, a radi odlaska u inostranstvo;
- 3) je u inostranstvu izgubio putnu ispravu za stranca koju je izdalo diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore ili Ministarstvo, a radi povratka u Crnu Goru;
- 4) se prinudno udaljava.

Izuzetno, putni list za stranca može se izdati strancu i u drugim slučajevima ukoliko za to postoje opravdani razlozi.

Nadležnost za izdavanje putnog lista

Član 117

Putni list za stranca izdaje:

- 1) Ministarstvo, u slučajevima iz člana 116 stav 1 tač. 1, 2 i 4 i stav 2 ovog zakona;
- 2) diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, u slučajevima iz člana 116 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Putni list za stranca izdaje se sa rokom važenja do 30 dana.

Obrazac putnog lista za stranca propisuje i izrađuje Ministarstvo.

Putna isprava za lice bez državljanstva

Član 118

Putnu ispravu za lice bez državljanstva izdaje Ministarstvo.

Putna isprava iz stava 1 ovog člana, izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za lice bez državljanstva podnosi se na posebnom obrascu.

Bliži način izdavanja, obrazac zahtjeva za izdavanje, kao i obrazac putne isprave iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Odbijanje zahtjeva

Član 119

Isprave iz čl. 116 i 118 ovog zakona neće se izdati strancu, ako:

- 1) se protiv njega vodi krivični ili prekršajni postupak;
- 2) je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu, dok kaznu ne izdrži, odnosno ne plati novčanu kaznu;
- 3) nije izmirio dospjelu imovinsko-pravnu obavezu na osnovu pravosnažne odluke;
- 4) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili javnog zdravlja;
- 5) to nalažu međunarodne obaveze Crne Gore.

Rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje isprave iz čl. 116 i 118 ovog zakona donosi Ministarstvo.

U slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana, rješenje o odbijanju zahtjeva donosi se na zahtjev nadležnog suda.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, stranac može izjaviti žalbu Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Posebna lična karta za stranca

Član 120

Strancu koji je član diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili član misije koja ima diplomatski status, izdaje se posebna lična karta.

Strancu iz stava 1 ovog člana, posebna lična karta izdaje se na vrijeme za koje strancu traje mandat. Stranac je dužan da nakon prestanka mandata vrati posebnu ličnu kartu.

Ukoliko strancu prestane članstvo iz stava 1 ovog člana prije isteka mandata, dužan je da vrati posebnu ličnu kartu.

Nadležnost za izdavanje

Član 121

Posebnu ličnu kartu za stranca izdaje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Posebna lična karta za stranca izdaje se na obrascu koji izrađuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Zahtjev za izdavanje posebne lične karte za stranca podnosi se na propisanom obrascu.

Obrazac posebne lične karte za stranca i obrazac zahtjeva iz stava 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

IX. ISPRAVE ZA DOKAZIVANJE IDENTITETA

Namjena isprava i zabrana davanja na posluđu

Član 122

Stranac dokazuje identitet stranom putnom ispravom, važećom ličnom kartom koju je izdao nadležni organ druge države, dozvolom za privremeni boravak, dozvolom za privremeni boravak i rad, dozvolom za stalni boravak i posebnom ličnom kartom.

Stranac je dužan da ima kod sebe ispravu iz stava 1 ovog člana i da je na zahtjev ovlašćenog službenog lica stavi na uvid.

Stranac ne smije ispravu o svom identitetu davati na posluđu drugom licu, niti se smije služiti nevažećom ili tuđom ispravom kao svojom.

Stranac je dužan da se služi ličnim imenom koje je upisano u ispravi iz stava 1 ovog člana.

Zamjena isprava za dokazivanje identiteta

Član 123

Stranac je obavezan da dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad, dozvolu za stalni boravak i posebnu ličnu kartu, zamijeni:

- 1) u slučaju promjene podataka;
- 2) ako je oštećena ili dotrajala, tako da više ne može da služi namjeni;
- 3) kad fotografija ne odgovara izgledu stranca;

Stranac je dužan da, u roku od osam dana od dana nastanka razloga iz stava 1 ovog člana, podnese zahtjev za zamjenu isprave.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosi se organu koji je izdao ispravu.

Obaveza vraćanja isprava

Član 124

Stranac je obavezan da dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad i dozvolu za stalni boravak vrati Ministarstvu ako je prestala da važi, ili je stekao crnogorsko državljanstvo ili se iseljava iz Crne Gore.

Nestanak isprava za dokazivanje identiteta

Član 125

Stranac je dužan da o nestanku isprave iz člana 122 stav 1 ovog zakona, bez odlaganja obavijesti Ministarstvo ili najbliže diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore.

Organi iz stava 1 ovog člana, dužni su da strancu izdaju potvrdu o nestanku isprave.

Broj isprave koja je oglašena nevažećom objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Troškove objavljivanja iz stava 3 ovog člana snosi stranac.

Privremeno oduzimanje isprava za dokazivanje identiteta

Član 126

Policija će privremeno oduzeti ispravu iz člana 122 stav 1 ovog zakona, ako:

- 1) postoje osnovi sumnje da je stranac učinio krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili da je učinio prekršaj; ili
- 2) to zahtijevaju razlozi nacionalne bezbjednosti, javnog poretka ili zaštite javnog zdravlja.

Policija će privremeno oduzeti ispravu za dokazivanje identiteta strancu koji nije izvršio dospelu imovinsko - pravnu obavezu, na zahtjev nadležnog suda.

Ispravu iz stava 1 ovog člana, policija zadržava dok postoje razlozi zbog kojih je privremeno oduzeta.

O privremenom oduzimanju isprave iz stava 1 ovog člana, policija izdaje potvrdu.

X. KRETANJE STRANCA U UNIFORMI

Uslovi za nošenje strane vojne uniforme

Član 127

Za vrijeme boravka u Crnoj Gori stranac se može kretati u stranoj vojnoj uniformi, ako:

- 1) boravi kao član diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili druge strane misije koja u Crnoj Gori ima diplomatski status u svojstvu vojnog predstavnika, dok misija traje;
- 2) je član strane vojne misije ili strane vojne delegacije za vrijeme službene posjete Crnoj Gori;
- 3) se nalazi na školovanju u vojnoj školi;
- 4) je član strane vojne misije ili strane vojne delegacije, sa diplomatskom ili službenom putnom ispravom, za vrijeme prelaska preko teritorije Crne Gore;
- 5) učestvuje u vojnoj vježbi i obuci.

Uslovi za nošenje strane policijske ili carinske uniforme

Član 128

Za vrijeme boravka u Crnoj Gori stranac se može kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj uniformi, ako:

- 1) kao član delegacije stranih policijskih ili carinskih organa boravi u službenoj posjeti;
- 2) obavlja aktivnosti na osnovu međunarodnog ugovora;
- 3) se nalazi na školovanju u policijskoj školi;
- 4) kao član stranih policijskih ili carinskih delegacija, sa diplomatskom ili službenom putnom ispravom, prelazi preko teritorije Crne Gore.

XI. EVIDENCIJE

Vrste i nadležnost za vođenje evidencija

Član 129

Ministarstvo vodi evidenciju o: izdatim dozvolama za privremeni boravak, izdatim dozvolama za privremeni boravak i rad, izdatim dozvolama za stalni boravak, izdatim putnim listovima za stranca i izdatim putnim ispravama za lica bez državljanstva (u daljem tekstu: isprave), o produženju isprava, o podacima unijetim u obrasce isprava, o podnijetim zahtjevima za izdavanje isprava, o podacima iz zahtjeva za izdavanje isprava, o dokumentaciji koja je priložena uz zahtjev za izdavanje isprava, o biometrijskim podacima (digitalna fotografija, otisci dva prsta i digitalizovani potpis), o prestanku važenja isprava, o razlozima i datumu prestanka važenja isprava, o ispravama koje su oglašene nevažećim, o prijavljenim nestalim ispravama, o izdatim potvrdama o prijavi rada, kao i o izrađenim obrascima isprava.

Organ državne uprave nadležan za vanjske poslove vodi evidenciju o: izdatim vizama, odbijenim zahtjevima za izdavanje vize i poništenim vizama, o izdatim posebnim ličnim kartama za strance i izdatim putnim listovima za strance u drugoj državi.

Policija vodi evidenciju o: strancima koji su prijavili, odjavili ili promijenili mjesto boravka, a koji borave u Crnoj Gori do 90 dana na osnovu vize za kratki boravak (viza C), vize za duži boravak (viza D) ili bez vize u skladu sa propisom o viznom režimu, strancima koji su prijavili, odnosno odjavili mjesto u kojem privremeno borave, a kojima je izdata dozvola za privremeni boravak, privremeni boravak i rad i stalni boravak, strancima kojima je zabranjen ulazak i izlazak iz Crne Gore, izdatim vizama na graničnom prelazu, odbijenim zahtjevima za izdavanje vize, poništenim vizama, vizama kojima je skraćten rok važenja, privremeno oduzetim ispravama, produženim vizama, strancima kojima je otkazan boravak do 90 dana, izdatim mišljenjima za privremeni boravak, strancima smještenim u prihvatilištu, strancima kojima je izdato rješenje o napuštanju Crne Gore, strancima kojima je izrečeno prinudno udaljenje, strancima kojima je određen obavezni boravak u određenom mjestu i izdatim posebnim identifikacionim ispravama stranaca kojima je određen obavezni boravak.

Sastavni dio evidencije iz stava 1 ovog člana su i podaci i dokumenta o ličnim kartama za strance koje su izdate prije početka primjene ovog zakona.

Evidencije iz st.1 i 3 ovog člana su elektronski vođene baze podataka.

Način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Čuvanje podataka

Član 130

Podaci o strancu kome je izdata dozvola za privremeni boravak čuvaju se pet godina nakon odjave boravka stranca, nakon čega se brišu iz evidencije.

Podaci o strancu sa boravkom do 90 dana čuvaju se pet godina nakon odjave boravka, nakon čega se brišu iz evidencije.

Korišćenje podataka

Član 131

Podatke iz evidencija iz člana 129 ovog zakona, osim otiska prstiju i potpisa, može koristiti Ministarstvo i policija radi vršenja poslova iz svoje nadležnosti.

Državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i drugi organi mogu koristiti podatke iz evidencije, osim biometrijskih podataka, za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, ako su za korišćenje tih podataka ovlašćeni zakonom.

Organi iz st. 1 i 2 ovog člana obavezni su da obezbijede zaštitu podataka iz evidencije koje koriste od slučajnog ili neovlašćenog pristupa, korišćenja, obrade i prosljeđivanja, u skladu sa zakonom.

Podaci iz evidencije mogu se koristiti za statističke, naučne, istraživačke i druge namjene, bez oznake identiteta lica na koga se podaci odnose, u skladu sa zakonom.

Podatke iz evidencija može koristiti lice na koje se podaci odnose, na njegov zahtjev.

XII. NADZOR

Nadležnost

Član 132

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, u okviru utvrđenih nadležnosti, vrše Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Poslove inspekcijskog nadzora, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor, vrše ovlašćeno službeno lice policije, inspektor rada i druge nadležne inspekcije u okviru svojih nadležnosti.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Član 133

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj poslodavac - pravno lice, ako:

- 1) rasporedi stranca na poslove za koje mu nije izdata dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada (član 61 stav 3);
- 2) u poslovnim prostorijama, odnosno mjestu rada stranca nema kopiju dozvole za boravak i rad, odnosno kopiju potvrde o prijavi rada stranca koji kod njega radi (član 61 stav 4);
- 3) o prestanku rada stranca, prije isteka roka važenja dozvole za boravak i rad, ne obavijesti Ministarstvo, najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka rada stranca (član 61 stav 5);
- 4) zapošljava, odnosno koristi rad stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori (član 61 stav 6);
- 5) u poslovnim prostorijama, odnosno mjestu rada stranca nema kopiju dozvole za privremeni boravak iz člana 62 stav 1 tač. 1 i 3 ovog zakona ili dokaz o prizatom statusu izbjeglice ili odobrenoj dodatnoj zaštiti, (član 62 stav 3);
- 6) u roku od osam dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada stranca, odnosno prestanka rada stranca iz člana 62 stav 1 ovog zakona o tome ne obavijesti Ministarstvo (član 62 stav 4);
- 7) nije u roku od osam dana od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja ili sezonskog zapošljavanja, sa strancem zaključio ugovor o radu i prijavio ga na obavezno socijalno osiguranje (član 67 stav 3 i član 68 stav 4);

- 8) nije, najkasnije, u roku od tri dana obavijestio Ministarstvo, da stranac nije stupio na rad u roku iz člana 67 stav 3 ovog zakona, radi poništavanja dozvole za boravak i rad (član 67 stav 4 i član 68 stav 5);
- 9) prije početka rada stranca iz člana 81 stav 2 ovog zakona ne podnese prijavu o radu stranca Ministarstvu (član 81 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 6.000 eura.

Član 134

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) doveze stranca na granični prelaz ili na teritoriju Crne Gore koji ne ispunjava uslove iz člana 11 ovog zakona (član 15 stav 1);
- 2) ne odveze stranca o svom trošku sa graničnog prelaza ili ne pronade drugi način prevoza, odnosno ne preuzme troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka stranca (član 15 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 1.200 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 135

Novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne podnese prijavu ili odjavu iz člana 92 stav 1 ovog zakona policiji u mjestu u kojem se prijavljuje boravak stranca u roku od 12 časova od dolaska (član 92 stav 2);
- 2) ne provjeri istinitost podataka uvidom u stranu putnu ispravu lica kojem pruža usluge smještaja, i u prijavi i odjavi boravka policiji da neistinite podatke (član 92 stav 7);
- 3) ne vodi evidenciju o strancima kojima pruža usluge smještaja (član 93 stav 1);
- 4) ne čuva podatke u evidenciji iz člana 93 stav 1 ovog zakona dvije godine od dana unosa (član 93 stav 3);
- 5) ne omogući policiji uvid u evidenciju iz člana 93 stav 1 ovog zakona (član 93 stav 4);
- 6) ne dostavi prijavu, odnosno odjavu elektronskim putem (član 95 stav 2);
- 7) ne podnese prijavu ili odjavu policiji za stranca sa boravkom do 90 dana kojem obezbjeđuje smještaj duže od 12 časova, u roku od 12 časova od dolaska odnosno odlaska stranca (član 96 stav 1);
- 8) ne podnese prijavu boravka stranca koji je primljen na liječenje u roku od 12 časova od časa prijema (član 96 stav 2);
- 9) ne podnese odjavu boravka stranca nakon završetka liječenja, u roku od 12 časova nakon završetka liječenja (član 96 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 150 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 150 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 1.500 eura.

Član 136

Novčanom kaznom od 200 eura do 1.200 eura kazniće se za prekršaj stranac, ako:

- 1) ulazi, boravi i kreće se u Crnoj Gori bez važeće strane putne isprave u koju je unešena viza ili bez važeće strane putne isprave uz koju ima dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad, odnosno dozvolu za stalni boravak (član 11 stav 1);
- 2) ne poštuje ograničenje ili zabranu kretanja na određenom području u Crnoj Gori (član 12);
- 3) ne koristi putnu ispravu sa kojom je prešao državnu granicu (član 13 stav 2);
- 4) boravi u Crnoj Gori suprotno namjeni za koju mu je izdata viza (član 21 stav 1);
- 5) ne boravi u Crnoj Gori u skladu sa svrhom zbog koje mu je privremeni boravak odobren (član 38 stav 2);

- 6) ne radi na osnovu dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (član 61 stav 1);
- 7) ne radi u Crnoj Gori na poslovima za koje mu je izdata dozvola za privremeni boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i kod onog poslodavca koji ga zapošljava (član 61 stav 2);
- 8) nezakonito boravi u Crnoj Gori ili ne napusti teritoriju Crne Gore odmah ili u roku koji mu je određen (član 99 stav 1);
- 9) se ne pridržava pravila boravka i kućnog reda u prihvatilištu ili ga napusti bez odobrenja (član 107 stav 1);
- 10) ne boravi na određenoj adresi ili se ne javlja redovno policiji u mjestu obaveznog boravka (član 111);
- 11) odbije da na zahtjev ovlašćenog službenog lica stavi na uvid ispravu kojom dokazuje svoj identitet (član 122 stav 2);
- 12) da na poslu drugom licu svoju ispravu o identitetu, odnosno ako se služi nevažećom ili tuđom ispravom kao svojom (član 122 stav 3);
- 13) se ne služi ličnim imenom koje je upisano u ispravi iz člana 123 stav 1 ovog zakona ili drugoj ispravi kojom se dokazuje identitet (član 122 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana strancu se može izreći i zaštitna mjera udaljenja sa teritorije Crne Gore u trajanju do jedne godine, samostalno ili uz novčanu kaznu.

Član 137

Novčanom kaznom od 60 eura do 600 eura kazniće se za prekršaj stranac, ako:

- 1) mu je izdata viza za duži boravak (viza D) ili boravi u Crnoj Gori do 90 dana, a ne podnese prijavu boravka policiji u mjestu u kome namjerava da boravi ili ako u drugom mjestu namjerava da boravi duže od 24 časa, u roku od 24 časa od dolaska u mjesto boravka (član 91 stav 1, 3 i 4);
- 2) mu je izdata dozvola za privremeni boravak, dozvola za privremeni boravak i rad ili dozvola za stalni boravak, a policiji ne podnese prijavu boravka u slučaju da u drugom mjestu u Crnoj Gori privremeno boravi duže od osam dana (član 91 stav 2);
- 3) ne podnese odjavu boravka policiji u roku od 24 časa prije odlaska iz mjesta boravka (član 91 stav 5);
- 4) ne podnese prijavu i odjavu boravka iz člana 91 stav 1 do 5 ovog zakona za dijete (član 91 stav 7);
- 5) u roku od osam dana od dana nastupanja razloga iz član 123 stav 1 ovog zakona ne podnese zahtjev za zamjenu isprave (član 123 stav 2);
- 6) ne vrati dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad i dozvolu za stalni boravak ako mu je prestala da važi ili je stekao crnogorsko državljanstvo ili se iseljava iz Crne Gore (član 124);
- 7) ne prijavi nestanak isprave za dokazivanje identiteta iz člana 122 stav 1 ovog zakona (član 125 stav 1);
- 8) se za vrijeme boravka u Crnoj Gori kreće u stranoj vojnoj uniformi osim u slučajevima propisanim članom 127 ovog zakona;
- 9) se za vrijeme boravka u Crnoj Gori kreće u stranoj policijskoj ili stranoj carinskoj uniformi van slučajeva propisanih članom 128 ovog zakona.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje i primjena podzakonskih propisa

Član 138

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se važeći podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 i 61/13), Zakona o zapošljavanju i radu stranaca ("Službeni list CG", br. 22/08 i 32/11) i Zakona o registrima prebivališta i boravišta ("Službeni list CG", br. 13/08, 41/10 i 40/11), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rješavanje započetih postupaka

Član 139

Postupci započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima koji su važili do početka primjene ovog zakona.

Važenje isprava izdatih po ranijim propisima

Član 140

Lična karta za stranca kome je odobreno stalno nastanjenje, lična karta za stranca kome je odobren privremeni boravak, putna isprava za lice bez državljanstva, putni list za stranca, posebna lična karta i posebna identifikaciona isprava stranca kome je određen obavezni boravak važe do isteka roka na koji su izdate.

Odobrenje za privremeni boravak izdato prije stupanja na snagu ovog zakona važi do isteka roka na koji je izdato.

Radne dozvole izdate prije stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate.

Stranac kome je izdata lična radna dozvola ostvaruje pravo u skladu sa članom 88 ovog zakona.

Upisivanje u evidenciju stranaca po službenoj dužnosti

Član 141

Državljeni država nastalih na prostoru bivše SFRJ koji imaju prijavljeno prebivalište i ličnu kartu izdatu od nadležnog organa u Crnoj Gori, danom stupanja na snagu ovog zakona biće po službenoj dužnosti upisani u evidenciju stranaca sa stalnim boravkom.

Državljeni država nastalih na prostoru bivše SFRJ koji imaju prijavljeno prebivalište a nemaju ličnu kartu izdatu od nadležnog organa u Crnoj Gori, koji nijesu podnili zahtjev za izdavanje lične karte, danom stupanja na snagu ovog zakona biće po službenoj dužnosti upisani u evidenciju stranaca sa privremenim boravkom, od godinu dana.

Prestanak statusa raseljenog i interno raseljenog lica

Član 142

Raseljenim licima iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenim licima sa Kosova, koja su privremeno zadržala status u skladu sa Odlukom o privremenom zadržavanju statusa i prava raseljenih i interno raseljenih lica u Republici Crnoj Gori ("Službeni list CG", br. 46/06), prestaje status raseljenog i interno raseljenog lica, ukoliko do 31. decembra 2014. godine nijesu Ministarstvu podnijela zahtjev za regulisanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem ili privremenim boravkom, u skladu sa čl. 105a i 105d Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 i 61/13).

Lica koja nijesu podnijela zahtjev, u skladu sa stavom 1 ovog člana ili im zahtjev bude odbijen, smatraju se licima koja nezakonito borave u Crnoj Gori.

Primjena pojedinih odredaba

Član 143

Odredbe čl. 73 i 74 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2016. godine.

Prestanak primjene dosadašnjih zakona

Član 144

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o strancima ("Službeni list CG", br. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11, 27/13 i 61/13), Zakon o zapošljavanju i radu stranaca ("Službeni list CG", br. 22/08 i 32/11) i odredbe Zakona o registrima prebivališta i boravišta ("Službeni list CG", br. 13/08, 41/10 i 40/11), koje se odnose na strance.

Prestanak važenja propisa

Član 144a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 15 i član 18 stav 1 tač. 10 do 13 Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja ("Službeni list CG", broj 29/13), Uredba o utvrđivanju vrste i vrijednosti nepokretnosti koju stranac posjeduje u Crnoj Gori ("Službeni list CG", broj 61/15) i Pravilnik o bližem načinu izdavanja potvrde Zavoda za zapošljavanje Crne Gore ("Službeni list CG", broj 12/15).

Stupanje na snagu zakona

Član 145

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".